

D E S C R I P T I O

transiri posse, & quintidui ab eo itinere, versus Boream Promontorium esse, & post hoc ingens & spaciosum mare. Sed cum dissentientibus studiis Oceani Tartarici incerta averfarentur, Hollandiam repetentes, Mosam quarto mense subierunt. Anno deniq; 1596, duabus navibus, Mercatorum sumptibus, eadem tentata est via, quæ ad grad. 80, minut. 11 in littora inciderunt, vasta & ampla, quæ Groenlandiæ putabantur ob viriditatem. Nam licet terra ibi ob poli viciniam frigidior esse credi possit, gramen nihilominus, herbasq; producit sponte, & cervos aliaque animalia nutrit: cum contra in nova Zemla gradu 76, & ab Arctico versus Æquinoctialem Solisq; viam remotius, omnia areant, campis passim canentibus, ursis, vulpibus, aliisque carnivoris feris omnia inibi infestantibus. Quinquagesimo postquam solverant die ad gr. 75 evecti, & mox communibus suffragiis disjuncti, quidam grad. 80 emensi, ob continuas tempestates Colam, Lappiæ oppidum salva navi remearunt: quidam post gravissimas calamitates, quas à feris, frigore, glacie, perpetua nocte, fame perpeffi erant, relicta inter glaciales montes navi, navarcho Guielmo Barendsonio ibidem defuncto, cum duobus lenunculis aut scaphis emensi æquor quadringentorum milliarium, Colam quoque appulerunt, ubi repertis navigationis sociis conscensa navi in Hollandiam rediere anno 1597.

Ex quibus omnibus videre est, quaquaversum navigiis iri posse. Nihil dicam de navigationibus Europæorum mediterraneis. Ludus est ire in Asiam, Africam, & aliò. Ad Hesperidum insulas delati Orientem (nam in Occidentem Americanos adire tritius putatur) petimus, nunc Eurum versus caput Bonæ Spei prætervecti; nunc Fretum Magellanicum, obversis ad Africam prorsis, transvecti. Quum vero brevius quæreretur in Orientem iter, tentatus sæpe Septentrio, tum Corum versus, à Cortesio, Gabotto, Verasano, Gomezio, Willoughbæo, Forbischerio, Davisio: tum Boream versus per angustias Vaigats, aut potius supra summa novæ Zemlæ littora. Alterutra sane necesse est via delatos fuisse tempestatibus in Germaniam Indos, anno Urbis conditæ 1000, quos à Suevorum rege dono datos Q. Cæcilio Metello, Galliæ Proconsuli, notat Plinius. Angustias enim illas, non semper à glacie obsessas esse & obturatas, iterata navigatione nostrates didicerunt, tum ex annis inter Russos & Tartaros, hæc angustias transeuntes,

commerciis, constat. Sed tutissimum altiore plenioreque mari decurrere, & Septentrionaliora Novæ Zemlæ littora circumnavigare ad gradum 82, aut circiter. Non obstant tenebræ, nam uti noctes ibi longæ, sic longi etiam & ex multis compacti diebus dies. Non glacies: quæ in alto & vasto mari rarior, & prorsus ex proximis littoribus adventitia: non frigus, quod eo loci deprehensum mitius, quam gradu 76, quodque intenditur vel augetur ob glaciei copiam. Non vada, non Syrtes, omnia enim alta & profunda deprehenderunt Navarchi demissa in fundum bolide. Non venti, qui, ut alibi, sic hic nunc adversi, nunc ferentes, licet vehementiores hic generentur ob vaporum copiam.

Porro Navigationes qualescunque conficimus beneficio navium, quarum, ut veteres eas habuerunt, appellationes exstant cum apud Nonium, Festum & alios, tum apud Agellium lib. 10 noct. Attic. c. 25. Plenius autem de iis Lilius Gregorius Cyraldus de Navigiis. Ne vero vela vento turgida naves ab instituto cursu averterent, aut aquarum fluxus aliò abriperet, opus fuit acu marina, navis moderatrice; cujus inventor avorum nostrorum memoria fuit Flavius Melfus Neapolitanus, vir sane vel ob hoc unum beneficium omni immortalitate dignissimus. Temperatur autem alterum acus marinæ punctum Magnete eum in finem, ut veram Arctici poli stationem, tanquam indice, perpetuo monstraret. Sic enim affricatum sequace quadam virtute semper eò se convertit, quocunque loco, die noctuque, cælo & sereno & turbido, sive stellæ appareant, sive non. Qua vero hoc fiat ratione, ingenio humano incognitum. Nam Magneticos sub Arctico polo montes imaginentur, & attractionem inde fieri contendunt, quibus cerebrum alibi, quam in capite. Si acus hoc modo temperata partes orbis Magnete abundantes respiceret, potius apud nos in oppositam Arctico plagam se converteret; cum Magnetis copia major in Hispania & Ilva vicina Corsicæ insula, quam in Septentrionalibus locis; quumque præstantissimus & efficacissimus Magnes reperitur in Æthiopia, maxime commendari solitus, qui ad cæruleum colorem inclinatur, qualis ibi in Zimiri arenosa regione. Arcanæ potius & ineffabili hoc tribuendum proprietati, & sympathiæ, quæ Magneti cum plaga Septentrionali & Polo Arctico. Sed tempus est, ut ad distinctas Orbis terrarum partes progrediamur.

De Navibus & Magnetete.